

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti - yaşayan, yaşadılacaq tariximiz

Gəncədə "Xalq Cümhuriyyətinin varisləriyik" devizi altında silsilə tədbirlər həyata keçirilib

Həzin-həzin əsan meh ağacların yarpaqlarına, sökülen dan yeri düşüncələrimə sigal çəkməkdədi. Goy üzü üzə gülür. Təntənəni, coşqunu, görəcəklərimizin işartalarını görünə mənə elə gəlir ki, 100 il əvvəl mayın 28-də də belə ayam olub - sökülen dan yeri, açılan səhər müasirləşməyin, türkləşməyin, islamlışmağın məfkurə vəhdətindən yanınan dövlətin qurucularını, quruculuğun qazilərini sərin-sərin əsan mehiylə, çıçəklərin ləçəyində çirpinan, uçunan şəhəylə, üçrəngli bayraqımızın köksü altında təbəssüm halasınə dənən qövsi-qüzehiylə salamlayıb. Toplaşanlar 100 yaşı salama əleyküm-salam deyir; ürəyi ilə diniyənlər salamı da eşidir, əleyküm-salamı da...

Tarixin iki aprel ayı heç zaman unudulmayacaq; 28 aprel 1920-ci il, 1-5 aprel 2016-ci il. Biri Azərbaycan dövlətçiliyinə sui-qəsd kimi, biri Azərbaycan əsgərinin döyük ezmənin, vətənseverliyinin yadzıgi tarix kimi. Biri sizildi, biri qürur. Biri Güllüstan müqaviləsinin davamı oldu, digəri Horadiz əməliyyatının. Biri imperiya siyasetinin möhürü oldu, digəri vətənseverliyin, dövlətə, dövlətçiliyə sədəqətin. Biri ilhaq rəngliydi, digəri qələbə, zəfər. Biri siyaset cövgənu kimi yaşadılacaq, digəri azərbaycançılığın göyqurşağı kimi. Bırının sızıntılarını 1991-ci ilin 18 oktyabri yumşaltdı, digəri daha möhtəşəm zəfərin - Böyük Qələbənin başlangıcı kimi yaşadılmaqdı...

1918-ci ilin 28 mayında yüksələn bayraq 71 il ideyalarda, əqidələrdə, amallarda, ürkəklərdə dalgalandı...

98 il əvvəl imperiya bu bayraqın varlığından çəkindi, bolşevizmin yediyində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ilhaq etdi. Bu, 98 il çəkən mənəvi sıxıntılar, Azərbaycan üçün yaşayanların ürəyinə yük oldu. 27 il əvvəlin 18 oktyabri bu sıxıntıların son nəfəsi oldu; Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyi Akti qəbul edildi; 18 oktyabr 28 mayın mənəvi, mənəvi-siyasi sonluğu kimi tarixləşdi. Tarix bu bayraqı yenidən gördü - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin bayrağını tanıdı. Gördü ki, bu bayraq məfkure bayrağıdı, əqidə bayrağıdı - müasirləşmə, türkləşmə, islamlışma bayrağıdı.

Dünya onu da gördü ki, xalqın təkidli tələbiylə hakimiyyətə qayidian böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyev də dövlət müstəqilliyi bərpa edilən Azərbaycanı Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi təqdir etdi. Dünya bu qərarı - Azərbaycanın dövlətçilik tarixinə ehtiramı ötən əsrin əvvəllerində tarixin dövlətçiliyimə sui-qəsдинə dahilik

cavabı bildi...
Dünya Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dövlətçiliyimə ehtiramının, sevgisinin, Ulu Öndərin ideyalara sədaqətin təsdiqi olan sərəncam imzalandı - 2018-ci il Azərbaycanda "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edildiyini də gördü...

...Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi plana əsasən, hərbi hissələrde, birlük və birləşmələrə, Əlahidə Ümumqoşun Orduda silsilə tədbirlər keçirilir. Mahiyyəti dövlətçiliyə sədaqət olan bu tədbirlərin hər birinə bu günümüzdən 100 il əvvələ düşən mənəvi işiq

korpusların rəsmiləri ulu öndər Heydər Əliyevin abidesini ehtiramla yad edir, abidesi öünüə tər güllər düzürler. "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Muzeyi"nin zəngin eksponatları 100 il əvvəlin təessüratları olur.

Türkiyə Milli Müdafiə nazirinin müavini, əsən Samux rayonundan olan Qaçaq Məmmədqasımın nevəsi Şuay Alpay basından yadigar qalmış fotosunu əslini Muzeyə hədiyyə edir...

"Xalq Cümhuriyyətinin varisləriyik" kütləvi vətənpərvərlik tədbiri bir azdan Heydər Əliyev park-kompleksinin amfiteatrında başlayacaq.

Bir yerde qərar tuta bilməyən ki yeniyetmədən eşitdiyim misralar yerisini yavaşıdır:

Əmir əmr etsə, əmr etsə, əmr etsə, Qovarıq düşməni hər yerə getsə...

Cümhuriyyət illerinin şərqilərindənədir. O qədər istəklərlə, o qədər həvəsəl deyirlər ki, (demirler, şərqiñin məzmununu yaşıyırlar!) hər birini Müselman Korpusunun əsgəri bilirsən; 100 il əvvəlin əsgərinin oxuduğu şərqi bu günün əsgərine döyük ruhunun şərqi kimi səslənir...

Mehin yarpaqların titrəyişinə qarışan piçiltisini könül xoşluğu bilənlərin sırasındayam. Baxışları əsgərlərin nizami düzülüdüsündən üzülməyən ağsaqqalla

Heydər Əliyev adına Park-kompleksin amfiteatrında davam etdirilir. Tədbirin yekununu da bu işığın gurluğunda izləyirəm; bu işiq hamını - qocanı da, cavani da, hərbçini də, mülkini də, iştirakçıları da, qonaqları da 100 il əvvəlin ovqatıyla yaşatmaqdadı; hər ürək bir Gəncədi. Əsən yel də, açan gül də "Gənce!" deyir elə bil, ruh məqamı, ruh anı da "Gəncəl" deyir, tavar sazda "Ruhani" de "Gəncə!" deyir. Ruh anı - ruhlaşan can "Gəncə!" deyir, başdan-başa Azərbaycan "Gəncəl" deyir! Bu qüdrət Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qüdrətdi. Bu qüdrət duyulan qüdrətdi, rejissuranın şərtliliyində yaşadılan reallığın qüdrətdi...

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yarandığı dövrde siyasi vəziyyətdən danişan aparıcı-

tin tarixləşməsinə, tarixin yaşadılmasına xidmət edir. Baxdıqca, dinlədikcə özünü 100 ilin o üzündə yaşanılmışların iştirakçısı bilirsə...

887 yaşlı Nizami Gəncəvinin, 224 yaşlı Mirzə Şəfi Vazehin, 929 yaşlı Məhsəti Gəncəvinin, 143 yaşlı Fətəli xan Xoyskinin, 126 yaşlı Əhməd Cavadın, 139 yaşlı Məhəmməd Hadinin, Cümhuriyyət ordusunun döyük bayrağıyla, süvarilərin ve piyadaların müşayiəti ile gələn 163 yaşlı Səməd bəy Mehmandarovun, 163 yaşlı Əlağa Şıxlinskiinin, 129 yaşlı Nuru paşanın..., ruhlarından sözülen-üzülən kəlamlarında Azərbaycan var. Qələbəliyə baxırlar, gözdolusu əsgerlərə baxırlar. Hamisinin başından Azərbaycan əsgərinə xeyir-dua oxunur: "Yasəmən etirli, nərgiz-bənövşə etirli seher sənin səhərin olsun! Şimşək ki mi cəxib gedin, sellər kimi axib gedin, yağış kimi yola-izə, çöldəzə yağıb gedin! Zəfər sənin zəfərin olsun!"...

Məhəmməd Hadi hamisinin adından deyir ki, "...qanla yazılış zəfəri vermərız əldən!..". Bu misranı Cümhuriyyətə sevgi andı bilərm. Məfkura yaşadı, zəfər yaşadı. O məfkurənin, o zəfərin 100 illiyidi...

Mükəmməl ssenari zaman sərhədini incəlikle aradan qaldırı; tədbir 100 ili bir mahiyyətin doğmaliğında o qədər həssaslaşla, o qədər incəlikle yaşadır ki, aparıcının "Cümhuriyyət səndə, məndə yaşayacaq!" ni-dası üzər-üzə gəzisi, "Zəfər tağı"nın şərti nəhayətsizliyində kəlmə-kəlmə dalgalanır...

Zaman sərhədini aşüb 100 ilin o üzündə ilk dəfə dalgalanmış bayrağımıza sarılışın keçir könlümdən. O bayraqı dalğalandıranın elindən öpərdim, Gənce çayının dalğalarının coşqunluğunu tamamlayan "Bismillah"ı 29 maya açılan sehərə azan səsi bilerdim. Əhməd Cavadın "Bismillah"ını Gülyüstan müqaviləsinin gücünü-taqətini tükəndirən, sənədliyini itmiş kağıza döndərən dövlətçilik tətənəsi bilərdim...

(Ardı 5-ci səhifədə)

deyordim; tarixdə bu işigi sindirməq qüdreti yoxdu...

Əməkdar İncəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqaüdçüsü, Müdafiə Nazirliyinin əməkdaşı polkovnik Abdulla Qurbaninin layihəsi, ssenarisi və rejissorluğu ilə keçirilən "Xalq Cümhuriyyətinin varisləriyik" teatrlaşdırılmış, kinoləşdirilmiş kütlevi vətənpərvərlik tədbirində Gənce şəhər icra Hakimiyyətinin rəhbərliyi, Azərbaycan və Türkiye Respublikaları Müdafiə nazirliklərinin, Gəncədəki diplomatik

kəlmələşirəm: "Atam Müselman Korpusunun əsgəri olub, mən Büyük Vətən müharibəsinin iştirakçı olmuşam, oğullarım Qarabağda döyüşüb. Nəvələrim ordu muzda xidmət edir. Atamın yolu Cümhuriyyətin yolu yoldu, bizi yolumuz atamın. Hamımızın bu bayraqın əsgəriyik. Bu günün yeniyetmələri də bayraqımızın əsgəri olacaq!". Qürurum aqsaqqalın qüruruna sarılır...

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ilk paytaxtı Gənce şəhərində keçirilən silsilə tədbirlər

ların (Abdulla Qurbanı, Pərvane Qurbanova) təhkiyyəsi misralaşında "Zəfər tağı" sevincin, sevincin yaratdığı coşqunun möhtəşəmliyinə darlıq edir:

*Bu il heyrət ilidi,
Yerə-göyə sığmayan
bir məhəbbət ilidi...
Qədəminə gül səpin,
Cümhuriyyət ilidi!..*

Obrazların - tarixi səxsiyyətlerin monoloqları tədbirin mahiyyətinin açılmasına, mahiyyə-

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti - yaşayan, yaşadılacaq tariximiz

Gəncədə "Xalq Cümhuriyyətinin varisləriyik" devizi altında silsilə tədbirlər həyata keçirilib

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Aparicının təqdimatında Ərzurumun gədiyindən enib gələnləri görürük - Nuru paşanın komandanlığıyla Azərbaycana gələn mehmetçiklərdi...

Gəncədə xalqın coşqusunu görürük - Qafqaz İsləm Ordusunu qarşılıqlılar...

Gəncədə Qafqaz İsləm Ordusunun tərkibinə qoşulanları görürük...

Qaraməryəmdə, Ağsuda, Şamaxıda, ... Qurd Qapısında gedən döyüsləri görürük...

Sentyabrın 15-di. Bakının küçələrində camaatin coşqusunu görürük - Cümhuriyyətin tarixlə məcadiləsinin görüntüləridi. O qədər munis göruntülərdi ki, elə bil üstündən illər keçməyib. Nuru paşanı görürsən, mehmetçikləşirsen, Əlağa Şıxlinskini görürsən, elə bilirsən ki, Müsəlman Korpusunda xidmetdəsen, ...

"Zəfər tağı"nda sərin-sərin əsən meh düşüncəlerimin tağlaşdırma cəfəkəsidi...

Aparicilar (Abdulla Qurbanı, Pərvanə Qurbanova) Şərqdə ilk demokratik dövlət olan, müasirleşme, türkləşmə, islamlaşma məfkurəsiyle qurulan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dünyadan onlara dövləti ilə diplomatik əlaqələr qurdugundan, ordu quruculuğundan, ordu quruculuğundan tərkib hissesi olan herbi təhsil sisteminin yaradılmasından, orduñ mərhələlərlə formalasdırılmışlı istiqamətində mühüm qərarlar qəbul edilməsindən, Müsəlman Korpusunun yaradılmasından, şəxsi heyətin döyük hazırlığından,

- Aprel zəfəri Azərbaycan Ordusunun döyük və mənəvi-psixoloji hazırlığını, xalqla ordunun birliliyini, istər hərbçilərin, istərsə də məlki əhalinin dövlətə, dövlətçiliyə sədaqətini təsdiqlədi. Bu qələbə yaxın vaxtlarda qazanacağımız Böyük Qələbenin başlanğıcıdır. O döyüslər, o zəfər təsdiqlədi ki, ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir.

Kəlmələr əsgərlərin baxışlarını qətiyyətinə həpur...

Bir məqam diqqətimi çəkir: 1918-ci ilin 28 mayı zəfərdi. Zəfər gününün 100 illiyi zəfər istekli "Zəfər tağı"nda keçirilir. Səslenən fikirler, fikirləri tamamlayan mizanlar zəfərə söykənib. Zəfər isteyənlər zəfəri qazanacaq əsgərlərin səssiz, sözsüz mükaliməleşməsi zəfər üçündü; zəfər kəlməsinin al-

ürəyim dağa dönür. Bu sevgi Azərbaycana sevgidi, Azərbaycana sevgidi.

Böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət" kələmi əbədiyyən yaşadılacaq. Bizlər yaşıdırıq, olmuşların tarixinə, mil-i-mənəvi ruhun ayrılmazlığına ehtiram kimi bizdən sonra da yaşadılacaq!..

Toplaşanların sırasında Qarabağ döyüslərindən tanıdığım Kərəmi görürəm, Səlimi, Sahibi, Səməndəri, ... görürəm. Murovdə kəlmələşdiyimiz anları xatırlayıraq, şəhidləri xatırlayıraq, adını unutduğum əsgerin oxuduğu "Çırpinirdi Qara dəniz"i xatırlayıraq. Bu xatırlamalar da Cümhuriyyətimizə bağlıdır; müasirleşməyin, türkəşməyin, islamlaşmanın varisi olan Azərbaycanımızın ərazi bütövlüyü bərpə olunacaq!

- 2016-ci ilin aprelində döyüsləre getmek istədik. Azərbaycan Ordusu veteranlarının köməyi olmadan da torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir. Bizi döyüslər könlümüz çəkirdi. Ali Baş Komandanın döyük əmrinə biz də hazırlıq. Tədbiri Cümhuriyyətin 100 illiyinin keçirildiyi bu məkanda Böyük Qələbəmizin ildönümüne yığışacağımız inamıyla izləyirik, - baxışları əsgərlərin nizami düzünlüsünə mehrəlmiş qazılər belə bərpə olunacaq!

Tədbir Ulu Öndərin, Ulu Öndərin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dövlətçilik siyasetinin tədbiri. Tədbir böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin "Mən bu gün qürurla deyirəm ki, biz Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin sədaqəti və layıqli varisiyik...", Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin demokratik ənənələri bu gün də yaşayır və müasir Azərbaycan onun hüquqi varisidir" kəlamlarının tədbiri.

- Türkiyənin istiqqlal savaşında minlərlə azərbaycanlı iştirak etdi. Sariqamış döyüslərində yüzlərə azərbaycanlı döyükşü şəhid oldu. Azərbaycanın bolşevik-dəşnak qüvvələrindən təmizlənməsində Nuru paşanın komandanlığı ilə Qafqaz İsləm Ordusunun tarixi döyüslərində babam Hüseyn əfəndi də bu ordunun mehmetçiyi olub. Qafqaz İsləm Ordusu Azərbaycanı tərk edəndə Azərbaycan Ordusunda xidmət etmək üçün Türkiyəyə qayitmayıb. Azərbaycan babama Vətən olub.

Möhtəşəm coşqu görürəm, Cümhuriyyətə sevgi görürəm, Cümhuriyyətinin qurulmasının, 1920-ci il aprelin

28-de ilhaq edilən dövlətin varisi olaraq 1991-ci il oktyabrın 18-də müstəqilliyin necə bərpa olunduğu minbir sərrindən birinə vəqif olursan: "Haqqda düşmən olanı haqqqa tapındıran müğəmlərimizdan" (B.Vahabzadə) rişələnən musiqi mübarizlik ruhudu, döyük ruhudu, qələbə ruhudu. Dövlətçiliyə söyklənən bu ruh 2016-ci ilin aprelində tarix yazarlarımızın davamçılarını Ali Baş Komandanın sərkərdəliyiyle Böyük Qələbəyə aparacaq...

Aybəniz Haşimovanın hərbi səhra geyimli 7-8 yaşlı uşaqlarla birgə oxuduğu "Haydi, oğlum, haydi, gel" mahnısı anaların (deməli, Cümhuriyyətin, Cümhuriyyətin timsalında Vətənin) istəyi ki mi dinlənilir...

...Gənce qiyamından sonra xalqın iradəsinin ifadəcisi olan el qəhrəmanları sovetləşməyle, Sovet rejimiyle bərişmirdi. Məmmədqasım bəy dəstəsiyle dağlara cəkildi, Cümhuriyyətin bərpası üçün 1932-ci ilə kimi Sovet hökümetiyle vuruşdu; qacaq el-obaya həyan oldu, qacaq el-oba saxladı; istək azalmadı, güc tükənmedi, rejim gücləndi, rejim tərəfdarları artdı. Məmmədqasım bəy Türkىyəyə keçdi...

müasir Azərbaycanın varisi olduğu Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin bütün dövlətçilik attributlarını yaşatmasından, ... danişirlər.

- Cümhuriyyət ilə həm də ordumuzun 100 illiyidi. Ulu öndər Heydər Əliyevin nizamı ordu kimi formalasdırıldığı ordumuzun istər döyük, istərsə də mənəvi-psixoloji hazırlığı son illər daha da yüksəlib. Ali Baş Komandanın ordu quruculuğunu dövlət üçün prioritet elan etməsi bu prosesin daha dəməzliklə davam etdiriləcəyinən qarantidır.

Bələ bir əlamətdar tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyine həsr olunan dövlət tədbirində dedi "Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı heç zaman imkan verməz ki, Azərbaycan torpağında ikinci erməni dövləti yaradılsın" kələminə istinadən əlamətdar bir tarixi də xatırladırlar.

literasiyasını Əhməd Cavadın "Bismillah"ında deyildi ki, "dağlardan atılaçaq zəfər toplarını" zəfər işığı bilirəm...

Səbəhəddin Sabanov Gəncədə yaşayır, elmi işçidir. Bu möhtəşəm tədbiri könül xoşluğuya izləyir. Gördüklerini gözlərindən könlüne köçürür:

- Türkiyənin istiqqlal savaşında minlərlə azərbaycanlı iştirak etdi. Sariqamış döyüslərindən yüzlərə azərbaycanlı döyükşü şəhid oldu.

Azərbaycanın bolşevik-dəşnak qüvvələrindən təmizlənməsində Nuru paşanın komandanlığı ilə Qafqaz İsləm Ordusunun tarixi döyüslərində babam Hüseyn əfəndi də bu ordunun mehmetçiyi olub. Qafqaz İsləm Ordusu Azərbaycanı tərk edəndə Azərbaycan Ordusunda xidmət etmək üçün Türkiyəyə qayitmayıb. Azərbaycan babama Vətən olub.

Möhtəşəm coşqu görürəm, Cümhuriyyətə sevgi görürəm,

Tədbirə Qacaq Məmmədqasım bəy də gelib; onun da gəlişi şərti gəlmişdi. Gəncədən danişir, Cümhuriyyətdən danişir, bəşərlərini bayraq əvəzi göye dikəldib. Ve ... diz çöküb torpağı öpür; rühun cana qayıdışdı; bu qayıdış...

Bugünkü möhtəşəm tədbirə Türkiye'dən Qacaq Məmmədqasımın nəvəsi Suay Alpay da gəlib...

Tədbir iştirakçılarını Müdafiə nazirinin adından, şəxsən öz adından Cümhuriyyət bayramı münasibeti ilə tebrik edən Müdafiə nazirinin müavini - Şəxsi Heyət

Baş İdarəsinin rəisi general-leytenant Kərim Vəliyev dəvəti məmənuniyyətə qəbul edərək bugünkü tədbirə gələn Suay Alpay Müdafie Nazirinin rəhbərliyi adından salamlayır. Suay Alpayın Türkiyə və Azərbaycan Silahlı Qüvvələri arasında səmərəli fəaliyyətinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti adından "Hərbi əməkdaşlığı görə" medalı ilə təltif olunması haqqında Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun əmri oxunur. Müdafiə nazirinin müavini - Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin rəisi general-leytenant Kərim Vəliyev medallı Suay Alpaya təqdim edir.

Suay Alpayın duyğulandığı aydınlığını hiss olunur:

- Can Azərbaycana salamlar getirmişəm. Gəncədə olmağın bəxtiyyarlığını yaşayırıam. Cümhuriyyət mücahibidi Qaçaq Məmmədqasımın nəvəsi olmağın bəxtiyyarlığını yaşayırıam. Cümhuriyyətin 100 illiyində olmağın bəxtiyyarlığını yaşayırıam. Türkiyə ilə Azərbaycan bütövün hissələridi. Bu hissələrin zərrəsi olmağın bəxtiyyarlığını yaşayırıam...

Yanşı dalğalanan bayraqlar ürkəklər telləndirir; Naxçıvanda "Ümid köpüsü"ndə bayraqdəyişmə tədbirini xatırlayıram...

Qafqazdan Berlinəcən döyük yolu keçmiş 98 yaşlı Tofiq Hüseynov yaşın hökmüne boyun əymir, rəqs edir. Bu, tədbirin yaratdığı ovqat.

- Şıxlıskinin esgəri olan atam son nəfəsinə kimi Səməd bəy dedi, Əlağa dedi, bir de Cümhuriyyət dedi. "Səməd bəy sədarımız..." şərqi dilində düşməzdı, - deyir Cümhuriyyətə sevgi, Müsəlman Korpusuna sevgi yaşada-yaşada yaşı dolmuş Tofiq baba...

...Park-kompleksin amfiteatrının divarları boyunca yanmış məşəllər Cümhuriyyətin yaşarlığını simvoludur.

Şer qarışib. "Zəfər tağı" işıq içində. Bu işıq Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin işığı...

...Bu möhtəşəm tədbir bir inamın tədbiri - Azərbaycan Xalq

Cümhuriyyəti yaşadılacaq, yaşayacaq tarixdi, Azərbaycanın dövlətçilik tarixdi, müasirleşmə, türkləşmə, islamlaşma məfkurəsinin tarixdi. Bu tədbir həm də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ikinci yüzülliyinin başlanğıc tədbiridir:

Ucalarda dalğalanan Uca bayraq - Cümhuriyyət! Yaşadırıq! Yaşadarıq! Yaşayacaq Cümhuriyyət!..

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist